Cel ce a vrut o țară..

Octavian Goga a vrut o ţară a tuturor românilor şi o ţară numai a românilor. Toată existența sa o închinase şi o sacrifica acestui ideal; pentru întăptuirea căruia nu se menaja şi nu menaja pe nimeni.

Aşa se şi explică de ce Octavian Goga a fost omul politic cel mai atacat de adversari. Aşa se explică de ce Octavian Goga era socotit mai mult poet, decât om politic.

In concepţia politicianilor, omul politic trebue să fie un om acomodabil, un om practic cu toată lumea, dar mai ales cu sine; un negustor care să primească tocmeală şi să cadă la învoială. Şi Octavian Goga nu era dintre aceştia; de aceia nici politicianii români nu l-au socotit de al lor.

A vrut o ţară a tuturor românilor şi de mic copil, din primele clase de liceu, a pornit pe drumul acestui ideal, luând viaţa în piept, cu toate riscurile, cu toate pătimirile; dela eliminarea din şcoală până la întemniţare între zidurile reci şi umede ale închisorilor ungureşti. Dela trecerea peste munți, plină de primejdii, ca să răscolească şi să zgudue sufletele fraţilor din Regat la începutul marelui război, până la tragedia luptelor noastre, alături de aliaţi, cu tot sbuciumul sufletesc al peripeţiilor acestui război. Apoi de la neînţelegerea celor ce se voiau cu ceva profit, chiar regional, depe urma României Mari, până ia amărăciunea ce-i provocau cei cari neriscând nimic voiau să acapareze totul.

Intransigenţa lui Octavian Goga a obţinut şi România Mare şi România unitară.

Rămânea de realizat România a românilor. În această privinţă se cunoaşte tot sbuciumul său de o parte, şi tot oportunismul stropit cu aghiazma ideologiei democrate al celorlaţi oameni politici, de altă parte.

Un episod din viața marelui Octavian Goga oglindește tot tragicul situaţiei. Într’o zi vine la el faimosul bogătaş din Ardeal Moriţ Tişler,

stăpânul miilor de hectare de dealuri, munţi şi păduri, care adusese la disperare pe românii moţi, sărăciţi de o exploatare nemiloasă, şi al căror proces s'a stins cu omorârea lui Tişler.

Domnule Goga, spune Tişler: „D-ta ai o biată grădină de câteva pogoane în jurul casei dela Ciucea. Dă-mi voie să-ți ofer eu 200 pogoane (jugăre) ca să-ți complectezi grădina".

—„Nu pot accepta căci e prea puţin", spune Octavian Goga. „Ofer 500 „jugăre" spune Tişler

— „Tot e puţin", răspunde Goga. Uimit Tişler spune că oferă 1000 jugăre.

„E mult prea puţin", răspunde marele român, complectând: „D-le Tişler, mie nu-mi trebuie o moşie, mie îmi trebuie o ţară. Şi nu răspund, aşa cum ai merita, ofertei d-tale, ştiind că, din nenorocire, ai întâinit în țara aceasta oameni politici care s'au mulţumit cu mai puţin".

Iată de ce Octavian Goga era socotit de jidovi ca omul politic cel mai primejdios cauzei lor; şi de ce era atacat cu atâta furie de aceştia, deşi antisemitismul lui Octavian Goga nu îmbrăca niciodată formele violenţei.

Hotărârea neclintită şi de neînlăturat, însă, a lui Octavian Goga pentru o România a românilor, cu toate urmările, era prea cunoscută, atât de prieteni cât şi de adversari.

Dacă adversarii pot fi mulţumiţi, prietenii au o datorie de conştiinţă faţă de memoria lui Octavian Goga şi faţă de viitorul copiilor lor, să ducă, cu aceiaşi energie, lupta pentru România a românilor.

Arhitect I. D. ENESCU

Țara Noastră, 29 mai 1938

1938